

Grand Martiné

Nýggjárskonsertin 1998

Hetta var fimta nýggjárskonsertin hjá Føroya Symfoniorkestri – tann fjóðra, sum beinleiðis fór í hvønn krók í landinum. Hetta tiltak hevur fest røtur, og gott í teir, sum kenna ábyrgd av hesum – á okkara leiðum – nýggja síði.

At hesin síður er við at vinna føroyska áhoyran, var góða undirtøkan svitaleyst prógv um: Tvær framfærslur fyri fullum húsum.

Hevði leitað mær niðan í Húsið til fyrru konsertina. Hetta fyrri at hava møguleika at uppliva konsertina bæði í hól og á skermi. Tað svitast ikki, at hollin er størri upplivingin – haldi eisini at fyrra konsertin eydnaðist betur í fleiri førum – men skermurin og útvarpið geva eisini eina góða mynd, har smálutir koma undan kavi, ið tú valla varnast í hollini.

Væleyðnað konsert

Kanska besta í røðini – um alt verður talt saman. Roknistykkið er ikki av teimum truplu: nógv positivt at draga fram og fáa lýti at draga frá.

Spælið var javnt gott, góður strúkaraljómur og neyvleikin á heilt góðari leið – stundum sera neyv. Hetta er serstakliga gleðiligt, tá hugsað verður um, at so nógvir ungir spælara vóru at síggja í hópinum.

Snið

Vit ganga inn og út við gamla Strauss og Radetzky. Hetta er ikki nakað nýtt, tá hugsað verður um nýggjárskonsertir aðrastaðni, men hesin táttur sýnist at virka væl her hjá okkum eisini.

Okkurt nýtt, okkurt forkunnugt og hampuliga kent, og seinast – men ikki minst – góðu gomlu nýggjárskeningarnir.

Kórið sær út til at hava vunnið fastan sess, og væl

hóskar kórsangurin í føroyska nýggjárshugan.

Tjóvska skjóran

Ein lættfloygdur Rossini smeyg sær um hollina, sum tjóvur undan malandi verju-eygum úr glasi.

Rossini er lættur á tónunum. Undir lættfluttu violinum stetta glaðu smástrokini hjá bassunum. Sera væl ljóðaðu strúkararnir, og væl komu týttu styrkibroytingarnar fram í øllum orkestrinum. Hvíti dirigentstávirin var væl hildin í hesu glaðu overturu.

Kom at hugsa um einaferð tey »Kongaligu« framfærd »Barberin í Sevilla« í hollini á hálsi fyri mongum árum síðan. Tað vóru ikki skjórir, men ein yvirvaksin staraflokkur, sum settu sín dám á hesa konsert. Staraflokkurin settist á tekjuna at rinda møðina, men skjótt funnu stararnir steivið í vælkendu »overturuni«, og fámenta orkestrið mátti lúta fyri stevfasta róminum á tekjuni. Hetta tók kortini ikki royndu tónleikararnar av fótum – teir sótu í skellilátri og fingur neyvan spælt eina góða løtu.

Sjálvt uttan staraflokk fekk Rossini eisini smil á varrnar henda illfýsna seinnapart í Norðurlandahúsinum.

Dvorak og ein framúr

Eero Voitek

Eftir mínum tykki nógv tann størsta tónlistarliga upplivingin var hetta líta og hugtakandi verkið eftir Dvorak.

Tórður Mikkelsen lat okkum vita, at Dvorak iva-leyst hevði havt sína gongd millum seyðamenn, var hann uppvaksin í Føroyum. Ikki var sørt av fjallgongu í hesum verki heldur – heitir seyðamenn, bannandi bøllutar eiðir yvir ólátaðar hundar, og sorgblíð heiðaljóð eftir stravnan loknan

dag. Ein vælspeid cello er nakað av tí vakrasta, og Eero Voitek spældi framúr vakurt. Sorgblíða temaið varð framført við dreymakendum dámi, og teir knøppu og meiri ágangandi tónarnir dagaðu fram, sum hvassar fjallarøðir í sólarrenning.

Martin livdi sera væl við í livandi spælinum og helt tryggur í teymarnar á orkestrinum, ið livandi bylgjaði við á lyrisku tónarøðunum.

Frálíkt.

Barba

Hevði eitt sindur ilt við at fáa høvd og hala á satsunum. Onkur av satsunum var sera stuttur og endaleysur – áhoyrarin fekk ikki stundir at liva seg inn í myndina.

Overturan varð spæld saman við eini mynd av Harra Páli, ið stígur á land á klettunum fyrri fyrstu ferð. Tónleikurin var eyðkendur filmstónleikur. Eitt einfalt tema, ið spakuliga veksur fram úr fyrruni. Kom at hugsa um Carl Nielsen og

hansara »Fantasirejse til Færøerne«.

Orkestrið spældi hetta langa »crescendo« sera livandi og »filmiskt«. Nú fer okkurt at henda..., men tónleikurin ber ikki og fjarar burtur.

Tað, sum órógvandi meg mest, vóru myndirnar og nøvni á satsunum. Ein

satsur nevndist: »flugt«, men hvussu eg royndi, kundi eg við mín besta vilja ikki hoyra nakra flýggjan í tónunum.

Ein mynd sýndi Barbu og Pál í hvanngardinum ein góðan summardag: blómuangi, sól, summur og eros! Men tónleikurin hekk stillur í luftini.

Seinasta lagið, ið bygt er á sálmin, »Sorríg og glæde«, var heldur meira heilskapað. Her vóru nakrar dramatiskar vendingar, sum orkestrið fekk sera nógv burtúr. Heldur tunnlígt var tó við sjálvum tónlistarliga bygnaðinum – eitt sindur merkt av endurtøkum.

Tónleikurin er vakur í

